

Regionální politika v ČR – systémový přehled

3AM391 Regionální ekonomika v kultuře

Ing. Michal Straka

Katedra arts managementu, FPH VŠE v Praze

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Regionální politika v ČR – systémový přehled

- východiska regionální politiky ČR

- tradiční přístup

- státní intervence

- koordinace vztahů mezi státem / regiony / odvětvími

- akcelerační přístup

- plošné uvolňování tržních sil

- důvěra v soukromý sektor

Regionální politika v ČR – systémový přehled

- formování regionální politiky ČR

- 90. léta

- regionální politika na okraji zájmu

- hlavní pozornost upřena na transformaci

- makroekonomie

- republika po době socialismu nevykazovala výrazné meziregionální rozdíly

- sociální / ekonomické

Regionální politika v ČR – systémový přehled

- současná regionální politika ČR
  - koncepční / výkonný činnost státu / územních orgánů
  - vytváří metody / postupy k dosažení cílů / priorit
  - stanovuje hlavní směry / strategické cíle rozvoje
    - na všech úrovních
  - je realizována především systémovými opatřeními
  - hierarchická
    - dáno vztahy veřejné správy
    - nárůst úrovní

Regionální politika v ČR – systémový přehled

- legislativní rámec regionální politiky ČR
  - zákony přijaté v souvislosti se zavedením krajského systému
    - zákon č. 128/2000 Sb., o obcích
    - zákon č. 129/2000 Sb., o krajích
    - zákon č. 132/2000 Sb., o změně a zrušení některých zákonů souvisejících se zákonem o krajích, zákonem o obcích, zákonem o hlavním městě Praze
    - zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje

Regionální politika v ČR – systémový přehled

- základní úrovně regionální politiky ČR
  - Evropská unie
    - legislativa ovlivňující regionální politiku / spolufinancování
  - ČR
    - NUTSI
    - ústřední správní úřady
    - koncepční / výkonná činnost složek státu
    - zabezpečení prostředků ze státního rozpočtu
    - legislativní zázemí
  - NUTSII
    - regiony soudržnosti
      - regionální rady

Regionální politika v ČR – systémový přehled

- regiony soudržnosti

- zřízené pro potřeby koordinace / realizace hospodářské / sociální soudržnosti
  - využívání finančních prostředků strukturální fondů
- území totožná s jednotkami NUTSII
- reprezentovány regionálními radami
  - právnické osoby

Regionální politika v ČR – systémový přehled

- NUTSIII
  - krajské úřady
  - koncepční / výkonná činnost v rámci regionů
- LAUI
  - obvody obcí s rozšířenou působností
    - dříve okresy
  - mikroregiony
    - účelově vymezené
- LAUII
  - obce
    - obecní / městské úřady
    - řešení nadmístních problémů
    - nadmístní programy

Regionální politika v ČR – systémový přehled

- programové dokumenty dle úrovně regionální politiky ČR
  - centrální
    - Strategie regionálního rozvoje
      - 07/13_14/20
  - regionální úroveň
    - NUTS2
      - regionální operační programy
    - NUTS3
      - programy rozvoje krajů
  - mikroregionální úroveň
    - strategie / programy rozvoje mikroregionů
  - lokální úroveň
    - programy rozvoje obcí

Regionální politika v ČR – systémový přehled

- 07/13

- Národní rozvojový plán
  - pohled státu na možnosti veřejných podpor
  - definice hlavních priorit politiky soudržnosti
- Národní strategický referenční rámec
  - analýza hospodářského vývoje země
  - SWOT

- 14/20

- Dohoda o partnerství
  - cíle / priority pro efektivní využívání
  - snížení počtu operačních programů 26>9

Regionální politika v ČR – systémový přehled

- aktéři regionální politiky ČR
  - legislativní složky
    - sněmovna / senát
  - výkonné složky
    - Vláda ČR / správní úřady
  - regionální rady pro realizaci politiky
    - NUTSII
  - orgány samosprávy
    - krajské / obecní
  - poradní / koordinační orgány
    - Řídící a kontrolní výbor / Výbory regionálního rozvoje

Regionální politika v ČR – systémový přehled

- rozvojové agentury
  - CzechTrade / CzechTourism/ etc.
- hospodářské / agrární komory
- zájmová sdružení
- odborové organizace
- veřejné instituce
  - vzdělávací / zdravotnická / sociální / kulturní zařízení
- neziskové organizace
- soukromé subjekty

Regionální politika v ČR – systémový přehled

- státní úroveň

- koncepční / výkonná činnost složek státu
  - legislativních / výkonných
- zabezpečení prostředků
- tvorba legislativních opatření

- vytváření koncepce regionální politiky státu
- analýza a identifikace regionálních disparit
- určení problémových regionů, které je potřeba podporovat z úrovně státu
- stanovení rozsahu / zaměření podpory státu v rámci státních programů podpory regionálního rozvoje k odstraňování regionálních disparit

Regionální politika v ČR – systémový přehled

- Ministerstvo pro místní rozvoj ve vztahu k regionální politice ČR
  - ústřední orgán státní správy pro regionální politiku
  - spravuje finanční prostředky regionální politiky
  - koordinuje úřady / ministerstva
  - zabezpečuje metodickou pomoc
- ostatní ministerstva
  - povinnost přispívat k regionální politice
    - dle svých kompetencí
- Český statistický úřad
- Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

Regionální politika v ČR – systémový přehled

- Regionální rady

- volené z členů krajských zastupitelstev
- řídicí orgány regionálních operačních programů
- zřizují výbory
  - monitorování
- zabezpečují vypracování / realizaci programů
- rozhodují o využití finančních prostředků
  - odpovídají za efektivní využití / kontrolu hospodaření / realizaci opatření

Regionální politika v ČR – systémový přehled

- samosprávné orgány krajů
  - koncepční / výkonná činnost v regionálním rozvoji
  - spolupráce se státní správou
  - koordinace zájmů obcí
- koordinují rozvoj kraje
  - rozvoj odvětví
- zajišťují koncept / zpracování / realizaci / kontrolu plnění programu
  - stanovují regionální priority
- vyhodnocují vnitroregionální úroveň rozvoje
- poskytují dotace / půjčky obcím
- zřizují regionální rozvojové agentury

Regionální politika v ČR – systémový přehled

- obce

- koncepční / výkonná činnost v místním rozvoji
  - iniciační činnost v oblasti nadmístních problémů
- spoluprací s kraji
  - příprava / realizace programů
- mohou podporovat rozvoj lokálního podnikání
  - technická / investiční příprava
- mohou sdružovat své prostředky se sousedními obcemi
  - zajišťování společných rozvojových programů

Regionální politika v ČR – systémový přehled

- koordinační / poradní orgány
  - řídicí / monitorovací výbory
  - ustanoveny na základě předpisů Evropské unie / legislativy ČR
  - bez právní subjektivity
    - odpovědnost nese stát
- Národní orgán pro koordinaci
- Rady pro koordinaci regionálního rozvoje

Regionální politika v ČR – systémový přehled

- regionální politika po roce 2000
  - rozvoj koncepčního přístupu
    - programování
    - výraznější role regionálních orgánů
  - decentralizace regionální politiky
    - podmínka čerpání
      - Evropská unie / podpora ČR
    - převážně pozitivní
    - problém s přílišnou rychlostí přenosu kompetencí
      - bez finančního zázemí

Regionální politika v ČR – systémový přehled

- význam regionální politiky ČR roste
  - v rámci Evropské unie / ČR
- aktuální stav
  - není optimální
  - úrovně / kontrola
  - kauzy
    - ROP Severozápad _ 2012
  - nedostatečná odvětvová / regionální koordinace
  - nedočerpávání

Regionální politika v ČR – systémový přehled

- literatura / zdroje

ADAMČÍK, Stanislav. Zdroje teorie regionální politiky a regionálního rozvoje. Ostrava: Vysoká škola báňská, 2002.

WOKOUN, R. et al. Regionální rozvoj: východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování. Praha : Linde, 2008.

Strategie regionálního rozvoje 2007 – 2013

Strategie regionálního rozvoje 2014 – 2020

Strukturální fondy, dostupné na www.strukturalni-fondy.cz

European commission, dostupné na <https://ec.europa.eu/>

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons
Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

